

{ Το κείμενο που ακολουθεί είναι του Μπάμπη Μισαηλίδη. Μια συντομότερη εκδοχή του παρουσιάστηκε σε συζήτηση με θέμα «Οι διενέξεις στην Ανατολική Μεσόγειο και ο ρόλος της ελληνικής αστικής τάξης» που συνδιοργανώθηκε από το Στέκι Μεταναστών και το Διεθνές Βήμα στις 13 Σεπτέμβρη 2020 στο Στέκι Μεταναστών στην Αθήνα. Ο ομιλητής είναι εργαζόμενος στο χώρο του αεροδρομίου και συμμετέχει εκεί ενεργά επί πολλά χρόνια στο συνδικαλιστικό κίνημα. Είναι συγγραφέας του βιβλίου *Οικονομική κρίση-φασισμός-πόλεμος: Εργατική αντίσταση στην Ελλάδα 1920-1940*. }

Διενέξεις μεταξύ καπιταλιστικών δυνάμεων στην Ανατολική Μεσόγειο και ο ρόλος της ελληνικής αστικής τάξης

Η Ανατολική Μεσόγειος για άλλη μια φορά στην ιστορία διαμορφώνεται σε κέντρο ενδο-ιμπεριαλιστικών διενέξεων που έχουν τη δυναμική που οδηγεί σε πόλεμο. Διάφορες καπιταλιστικές δυνάμεις επεμβαίνουν για να προωθήσουν τα ιδιαίτερα συμφέροντά τους στην περιοχή. Ταυτοχρόνως, βλέπουμε εδώ άλλο ένα παράδειγμα της αποσύνθεσης της παγκόσμιας τάξης πραγμάτων όπως αυτή διαμορφώθηκε μετά από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο.

Ποιος είναι ο ρόλος της ελληνικής αστικής τάξης; Έχουμε οι εργαζόμενοι και οι εργοδότες κοινά «κυριαρχικά εθνικά δικαιώματα»; Έχουμε κοινά συμφέροντα να υπερασπίσουμε «όλοι μαζί» απέναντι στη λεγόμενη «τουρκική επιθετικότητα και προκλητικότητα»;

Ο νέος κύκλος διενέξεων μεταξύ της Άγκυρας και της Αθήνας ξεκίνησε φέτος τον Φλεβάρη με αφορμή το νέο κύμα προσφύγων που είχαν συγκεντρωθεί στα σύνορα του Έβρου. Τα σύνορα αυτά χαραχτηκαν με βάση αυτόν τον ποταμό, με συμφωνία που υπογράφηκε στο πλαίσιο της Συνθήκης της Λοζάνης στις 24-7-1923. Με τον τρόπο όμως που αυτά οριοθετήθηκαν, ιδιαίτερα το νότιο τμήμα, από την περιοχή των Φερών μέχρι το Δέλτα του ποταμού, και με τις συνεχείς πλημμύρες του, όπως διαμορφώθηκε εκεί το έδαφος, χωράφια Ελλήνων και Τούρκων αγροτών βρέθηκαν το ένα δίπλα στο άλλο χωρίς βέβαια να υπάρχει κανένας φράχτης που να τα χωρίζει. Ωστόσο, κάποια τουρκικά κομμάτια γης έπεσαν από την ελληνική πλευρά και κάποια άλλα ελληνικά στην τουρκική πλευρά. Οι αγρότες, Έλληνες και Τούρκοι, όργωναν και θερίζαν τα χωράφια τους μέχρι πρόσφατα, πολλές φορές σε συνεργασία μεταξύ τους όπως συχνά συμβαίνει μεταξύ γειτόνων αγροτών. Να σημειώσουμε εδώ ότι το ίδιο συνέβαινε και στην περιοχή των Ιμίων/Καρντάκ, μεταξύ Ελλήνων και Τούρκων ψαράδων. Επί δεκαετίες λοιπόν, Τούρκοι και

Έλληνες αγρότες έως και περνούσαν αναλόγως τα σύνορα για να καλλιεργήσουν τα αντίστοιχα χωράφια τους.

[Υπ. «Το 1955 έγινε η ευθυγράμμιση του ποταμού στο νότιο τμήμα του, από την περιοχή των Φερών μέχρι το Δέλτα του ποταμού. Δημιουργήθηκε έτσι μια ευθύγραμμη κοίτη και καταργήθηκαν οι «μαϊάνδροι» της παλιάς κοίτης. Τα σύνορα όμως δεν άλλαξαν. Έτσι δημιουργήθηκαν εδάφη που βρίσκονταν εκατέρωθεν της νέας κοίτης και αποκόπηκαν από το έδαφος της χώρας προέλευσης. Στο Πέταλο του Πέπλου 8.000 στρέμματα περίπου, στο Μελισσοκομείο στις Φέρες 220 στρέμματα και στο κτήμα Μόραλη 150 στρέμματα, βρίσκονται ανατολικά της νέας κοίτης (προς την τουρκική πλευρά), ενώ πιο κάτω ένα κομμάτι Τουρκικής γης στην Μαυράκανθο με 360 στρέμματα βρίσκεται δυτικά της νέας κοίτης (προς την ελληνική πλευρά). Όλες αυτές οι εκτάσεις καλλιεργούνται από τους ιδιοκτήτες τους και μεταφέρουν ακόμη και τρακτέρ και άλλα μηχανήματα απρόσκοπτα με πρόχειρα γεφύρια, με πλωτά μέσα ή με τη βοήθεια του στρατού. Το πρόβλημα δημιουργήθηκε όταν ο τοπικός ΤΟΕΒ (τοπικός οργανισμός εγγείων βελτιώσεων) κατασκεύασε παλαιότερα ένα κανάλι κοντά στην έμφραξη της παλιάς κοίτης ώστε να αρδεύσουν μια περιοχή των Φερών. Οι Τούρκοι θεωρούν σήμερα ότι αυτό το κανάλι ταυτίζεται με την παλιά κοίτη και αμφισβητούν το τμήμα 16 στρεμμάτων που βρίσκεται ανατολικά αυτού του καναλιού. Γ. Λασκαράκης, εφημερίδα «Γνώμη».]

Η κατασκευή του φράχτη, ή όπως πιο κομπιά ονομάστηκε, το «τεχνικό εμπόδιο για την ανακοπή της μεταναστευτικής ροής», ξεκίνησε το 2012 εν μέσω εφαρμογής των αντεργατικών μέτρων του πρώτου μνημονίου επί κυβέρνησης Γεωργίου Παπανδρέου του ΠΑΣΟΚ. Η κατασκευή συνεχίστηκε και με τις επόμενες κυβερνήσεις. Με τον φράκτη προέκυψε όμως θέμα, ιδιαίτερα στο σημείο Μελισσοκομείο με την οριοθέτηση των συνόρων και η τουρκική κυβέρνηση δήλωσε ότι θα πρέπει αυτό να διευθετηθεί. Λόγω αυτού και σε συνδυασμό με το νέο κύμα προσφύγων και τα γεγονότα που εξελίχθηκαν στον Έβρο, εξαπολύθηκε μια πρωτοφανή υστερική εθνικιστική καμπάνια «υπεράσπισης της εθνικής ακεραιότητας» την οποία όπως πάντα απειλούσε η τουρκική κυβέρνηση.

Δυστυχώς δεν υπήρξε μια ανάλογη σε κλίμακα και αποτελεσματική απάντηση από τη δική μας πλευρά, των αντιρατσιστικών και αντιεθνικιστικών οργανώσεων.

Σήμερα, η κυβέρνηση Μητσοτάκη όχι μόνο ολοκληρώνει τον δολοφονικό φράκτη αλλά και τον επεκτείνει άλλα 27 χιλιόμετρα και αυτό σημαίνει περισσότεροι πρόσφυγες και μετανάστες θα προσπαθήσουν να προσεγγίσουν τα νησιά με βάρκες από το Αιγαίο. Σύμφωνα, όμως, με πρόσφατο ρεπορτάζ της New York Times, στους τελευταίους μήνες εκατοντάδες πρόσφυγες κυρίως από τη Συρία, μεταξύ τους γυναίκες και παιδιά, που έχουν φτάσει στα ελληνικά νησιά αιτούντες άσυλο, έχουν παρανόμως και στα μουλωχτά απελαθεί και αφεθεί στη μοίρα τους στα ανοιχτά τουρκικά θαλάσσια ύδατα αφού τους αφαιρέσουν τα καύσιμα από τις επικίνδυνες βάρκες.

Η ρατσιστική και εθνικιστική εκστρατεία κατά των προσφύγων έστρωσε το πολιτικό έδαφος για την ανακοίνωση από την κυβέρνηση Μητσοτάκη ότι προχωρά σύμφωνα υποτίθεται με το «Διεθνές Δίκαιο» στην οριοθέτηση Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης (ΑΟΖ) με την Κύπρο που θα συνορεύει με την ΑΟΖ του Ισραήλ. Άρχισαν να δημοσιεύονται ανάλογοι χάρτες όπου θα γίνουν εξορύξεις για πετρέλαιο και φυσικό αέριο. Θριαμβευτικά η κυβέρνηση, αλλά και η αντιπολίτευση, μιλούν για την μετατροπή της Ελλάδας σε ενεργειακό κόμβο με την κατασκευή αγωγών που μέσα από τις ΑΟΖ θα διέρχονταν την Ελλάδα και θα διοχετεύονταν στην Ευρώπη.

Πρώτα απ' όλα, η Διεθνή Συνθήκη του ΟΗΕ περί Διεθνές Δικαίου της Θάλασσας, το οποίο αντιμαχόμενες δυνάμεις επικαλούνται, δεν είναι τίποτα άλλο παρά μια συμφωνία που αντανακλά μια συγκεκριμένη περίοδο τον συσχετισμό δυνάμεων μεταξύ συγκρουόμενων συμφερόντων. Είναι γραμμένο σκοπίμως με τρόπο που είναι δυνατό να ερμηνευτεί με τον έναν ή τον άλλο τρόπο αναλόγως με την οικονομική και στρατιωτική ισχύ της κάθε καπιταλιστικής δύναμης που το επικαλείται. Επομένως για μας τους εργαζόμενους δεν αποτελεί τη βάση για την προώθηση των δικών μας συμφερόντων.

Δεύτερον, στην περίπτωση του ελέγχου της ΑΟΖ της Κύπρου, το ελληνικό κεφάλαιο συμπεριφέρεται ως κυρίαρχος του νησιού. Αντίστοιχα, οι καπιταλιστές της Τουρκίας δεν υπολογίζουν τα δικαιώματα των Τουρκοκυπρίων επιβάλλοντας τη δική τους κυριαρχία στη βόρεια πλευρά του νησιού και στα αντίστοιχα χωρικά ύδατα.

Το 2004 με τη στήριξη της Αθήνας ο πρόεδρος της Κύπρου Τάσος Παπαδόπουλος ανακήρυξε μονομερώς την ΑΟΖ της χώρας. Η απόφαση τότε έγινε αποδεκτή και από την ΕΕ και από τις ΗΠΑ. Την ίδια πολιτική ακολούθησε και η αριστερή κυβέρνηση του ΑΚΕΛ και το Δεκέμβρη του 2010 υπέγραψε συμφωνία με το

Ισραήλ για τον καθορισμό των ΑΟΖ των δυο χωρών. Όπως ήταν αναμενόμενο, η τουρκική κυβέρνηση αντέδρασε και από τότε προσπαθεί να μπλοκάρει την εφαρμογή των ΑΟΖ αυτών με τις αντίστοιχες εξορύξεις για την ανακάλυψη φυσικού αερίου.

Η διαμάχη μεταξύ της Αθήνας και της Άγκυρας γύρω από τις ΑΟΖ της Κύπρου πλήττει τον αγώνα για τον τερματισμό της τουρκικής κατοχής, την επανένωση και την ανεξαρτησία του νησιού δίχως ξένα στρατεύματα των λεγόμενων «εγγυητριών» δυνάμεων και ενισχύει τη διαίρεση μεταξύ των Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων. Σήμερα το νησί έχει περικυκλωθεί με πολεμικά πλοία της Τουρκίας, της Ελλάδας και της Γαλλίας, αντίστοιχα πολεμικά αεροπλάνα διασχίζουν τον εναέριο χώρο του και για πρώτη φορά μετά από 20 χρόνια η Αθήνα έχει εκεί σταθμεύσει τα μαχητικά F-16 της. Ο αμερικανικός ιμπεριαλισμός, στηρίζει επίσης την Κύπρο, έχει άρει το εμπάργκο όπλων που της είχε επιβάλει το 1987 και ανακοίνωσε ότι οι στρατιωτικές σχέσεις της Ουάσιγκτον με την Λευκωσία αναβαθμίζονται σε επίπεδο «στρατηγικής συμμαχίας».

Ο γαλλικός ιμπεριαλισμός ιδιαίτερα, προσπαθεί να επιβάλει την κυριαρχία του στη Μεσόγειο. Τις διεκδικήσεις της γαλλικής εταιρείας Τοτάλ, όσο αφορά τις εξορύξεις στην περιοχή, τις συνοδεύει μια στρατιωτική εκστρατεία καθώς το πυρηνικό αεροπλανοφόρο Σαρλ Ντε Γκολ περιπολεί σε μόνιμη βάση την περιοχή, το Παρίσι έχει πλέον εδραιώσει μια μόνιμη ναυτική βάση στην Κύπρο και συνδράμει στρατιωτικά την Αθήνα στην περιοχή κατά των διεκδικήσεων της τουρκικής αστικής τάξης.

Τρίτον, να επισημάνουμε ότι η ΑΟΖ δεν είναι ταυτόσημη με την εθνική επικράτεια μιας χώρας. Πρόκειται για μια έκταση στα διεθνή ύδατα που μια κυβέρνηση ανακηρύττει ότι της ανήκουν και όπου έχει το αποκλειστικό δικαίωμα έρευνας και εκμετάλλευσης των θαλάσσιων πόρων της που περιλαμβάνει και την εξόρυξη και παραγωγή φυσικού αερίου αλλά και την αλίευση. Σύμφωνα με την Σύμβαση για το Δίκαιο της Θάλασσας του ΟΗΕ για τα χωρικά ύδατα, την οποία δεν έχει υπογράψει η Άγκυρα για προφανείς λόγους, μια χώρα έχει τη δυνατότητα να επεκτείνει τα χωρικά της ύδατα από 6 ναυτικά μίλια σε 12 (από 11.1 στα 22.2 χιλιόμετρα), ενώ όσο αφορά την ΑΟΖ έχει τη δυνατότητα να την επεκτείνει για 200 επιπλέον μίλια (370 χιλιόμετρα).

Ας κοιτάξουμε λοιπόν πως εφαρμόζεται αυτό στην περίπτωση της συμφωνίας διαμόρφωσης ΑΟΖ Ελλάδας-Ιταλίας που υπογράφηκε φέτος τον Ιούνιο. Η συμφωνία αυτή, που περιλαμβάνει την επέκταση από τα 6 στα 12 ναυτικά μίλια,

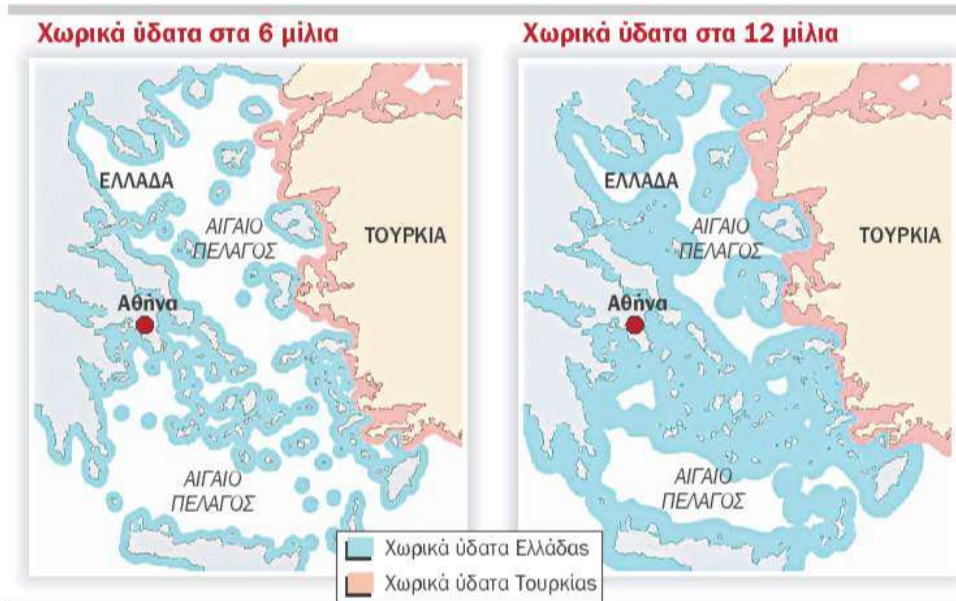

παρουσιάστηκε θριαμβευτικά από την κυβέρνηση Μητσοτάκη ως πρότυπο και ότι πρόκειται για ένα κτύπημα στην Τουρκία που δεν δέχεται μια ανάλογη επέκταση στο Αιγαίο.

Με μια πρώτη ματιά μπορούμε να δούμε ότι η επέκταση στα 12 μίλια δεν επηρεάζει καθοριστικά τους Ιταλούς καπιταλιστές όπως στην περίπτωση των Τούρκων. Στο Ιόνιο υπήρξε μόνο ένα πρόβλημα που αφορούσε τον ανταγωνισμό μεταξύ των Ελλήνων ψαράδων, οι οποίοι είναι ως επί το πλείστον μικροί επαγγελματίες, και των μεγάλων Ιταλών καπιταλιστών με τα πολλά αλιευτικά τους «σκάφη-εργοστάσια» που οργώνουν τη θάλασσα κοντά στην Κεφαλονιά και τη Ζάκυνθο. Πρόκειται για τον πόλεμο για τις μεγάλες κόκκινες γαρίδες που υπολογίζονται σε οκτώ εκατομμύρια. Η περιοχή μεταξύ 6-12 μίλια αποτελεί διεθνή ύδατα και οι Έλληνες ψαράδες απαιτούσαν φυσικά οι Ιταλοί αλιείς να ψαρεύουν πέρα από τα 12 μίλια.

Σε αντίθεση με την Ιταλία, όμως, οι επιπτώσεις για την Τουρκία είναι τεράστιες στην περίπτωση της επέκτασης στο Αιγαίο:

Εδώ και 80 χρόνια που ισχύουν τα όρια των 6 μιλίων, τα χωρικά ύδατα της Ελλάδας αποτελούν το 43,5% του Αιγαίου, τα χωρικά ύδατα της Τουρκίας το 7,5% και τα διεθνή ύδατα το 49%. Εάν επεκταθούν στα 12 μίλια τα χωρικά ύδατα της Ελλάδας θα αποτελούν το 71,5% του Αιγαίου, της Τουρκίας το 8,8% και τα διεθνή το 19,7%.

Όπως φαίνεται στον χάρτη, το Αιγαίο μετατρέπεται έτσι σε «ελληνική λίμνη». Οι απαιτήσεις της Αθήνας περιλαμβάνουν τα 2/3 των θαλάσσιων ζωνών της Ανατολικής Μεσογείου, ενώ η Τουρκία περιορίζεται σε μια στενή ζώνη γύρω από τις ακτές της. Επιπλέον, από τα 4 ανοίγματα που έχει τώρα θα είχε μόλις δύο πολύ στενά. Το 87% των εμπορικών συναλλαγών της Τουρκίας διέρχεται διαμέσου των λιμανιών της και οι περισσότερες διαμέσου της Ανατολικής Μεσογείου, και η Άγκυρα θα πρέπει να έχει την έγκριση της Αθήνας για τις θαλάσσιες επικοινωνίες της διαμέσου των δύο ανοιγμάτων αν γίνουν πράξη οι στόχοι της.

Το 1995, όταν η Αθήνα υπέγραψε την Σύμβαση για το Δίκαιο της Θάλασσας και διακήρυξε το δικαίωμά της όποτε θέλει μονομερώς να επεκταθεί στα 12 μίλια, τότε η τουρκική Βουλή αποφάσισε ότι αυτό θα ήταν Αφορμή Κήρυξης Πολέμου (cassus belli), πράγμα που ισχύει μέχρι σήμερα. Η άρση του cassus belli αποτελεί έναν από τους όρους για την ένταξη της Τουρκίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Λίγα πράγματα για τις λεγόμενες «παραβιάσεις του ελληνικού εναέριου χώρου» από τουρκικά μαχητικά αεροσκάφη. Κάθε χρόνο η εκάστοτε ελληνική κυβέρνηση δίνει συνολικά στοιχεία, πχ για το 2017 πάνω από 3.000 «παραβιάσεις».

Διεθνώς δεν νομίζω ότι υπάρχει άλλη χώρα εκτός της Ελλάδας που τα χωρικά ύδατα και ο εναέριος χώρος της να μην είναι ταυτόσημα όσο αφορά την έκτασή τους. Το 1931 η ελληνική κυβέρνηση ωστόσο επέκτεινε τον εναέριο χώρο από τα 3 στα 10 ναυτικά μίλια, ενώ τα χωρικά ύδατα επεκτάθηκαν μονομερώς το 1936 στα 6 μίλια. Από τότε, όλες οι ελληνικές κυβερνήσεις μέχρι σήμερα υποστηρίζουν ότι όταν τα τουρκικά αεροπλάνα εισέρχονται στα 7 μίλια πχ ή στα 8 αυτό πρόκειται για «παραβίαση». Αφορά, δηλαδή, τη διαφορά των τεσσάρων μιλίων.

Οι διενέξεις μεταξύ των καπιταλιστικών δυνάμεων στην ευρύτερη περιοχή έχουν ενταθεί από τον ιμπεριαλιστικό πόλεμο της Ουάσιγκτον κατά του Ιράκ στις αρχές του 1991. Ο Πόλεμος στο Ιράκ ξεκίνησε την περίοδο που κατέρρεε η Σοβιετική Ένωση. Με την τελική διάλυση της Σοβιετικής Ένωσης η Μόσχα έχασε τον άμεσο έλεγχο των μεγάλων ενεργειακών πηγών της Κεντρικής Ασίας, και αυτό πυροδότησε μια διαμάχη που περιστρέφεται μέχρι σήμερα γύρω από τη Ρωσία και τις ΗΠΑ. Αυτή η σύγκρουση συμφερόντων έχει έκτοτε διευρυνθεί και εμπλέκει και άλλες καπιταλιστικές δυνάμεις, μεταξύ αυτών και την Ελλάδα και την Τουρκία, καθώς αφορά τη διακίνηση των ενεργειακών πόρων από τις χώρες του Αζερμπαϊτζάν, του Καζακιστάν και του Τουρκμενιστάν, οι οποίες δεν έχουν διέξοδο στη θάλασσα. Αγωγοί, όπως ο TurkStream και ο NordStream2, αναγκαστικά πρέπει να διασχίσουν άλλες χώρες για να καταλήξουν σε χώρες της Ευρώπης, όπως τη Γερμανία, που έχουν έλλειψη ορυκτών καυσίμων. Εδώ συγκρούονται τα συμφέροντα των κυρίαρχων της Μόσχας και της Ουάσιγκτον η οποία προσπαθεί με κάθε τρόπο να μπλοκάρει αυτούς τους αγωγούς και απαιτεί από το Βερολίνο να μην τους χρησιμοποιεί.

Οι στρατιωτικές συρράξεις μεταξύ της υποστηριζόμενης από τη Μόσχα Αρμενίας και του υποστηριζόμενου από την Άγκυρα και την Ουάσιγκτον Αζερμπαϊτζάν, όπως αυτή που έγινε τον Ιούνιο, βρίσκονται πλέον πιο κοντά σε μας με την κατασκευή του αγωγού που συνδέεται με τον Τρανς-Ανατόλια από το Μπακού και τον Τρανς-Αντριάτικ με την Ιταλία διαμέσου Αλβανίας. Η σύνδεση αυτών των αγωγών έχει ως κέντρο την Αλεξανδρούπολη και προωθείται από την Ουάσιγκτον κατά των αγωγών της Μόσχας. Εμπλέκεται καθοριστικά ο όμιλος Κοπελούζου και Λιβανού, καθώς και του Μυτιλιναίου, δηλαδή το ελληνικό εφοπλιστικό κεφάλαιο σε συνεργασία με το αμερικανικό. Η Αλεξανδρούπολη μετατρέπεται έτσι σε πύλη

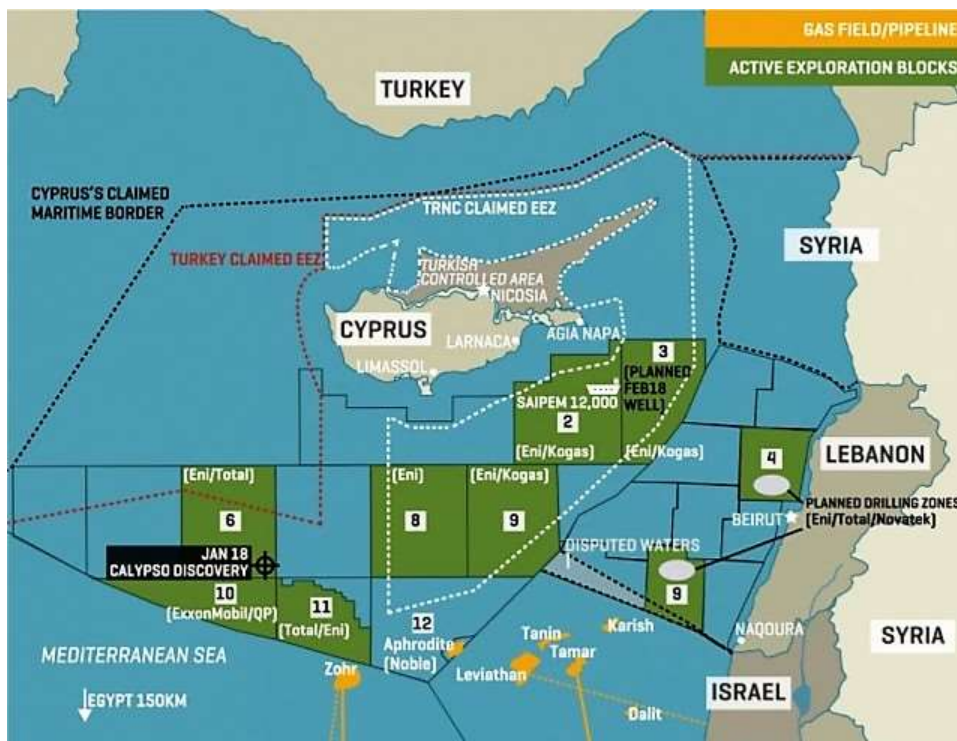

προώθησης φυσικού αερίου όχι μόνο στην Ευρώπη αλλά και στις χώρες των Βαλκανίων. Μαζί με αυτό αναβαθμίζεται η στρατιωτική βάση του NATO εκεί και το λιμάνι της σε «στρατηγικής σημασίας» για τον αμερικανικό ιμπεριαλισμό.

Με την ανακάλυψη νέων ενεργειακών κοιτασμάτων υδρογονανθράκων στη θαλάσσια λεκάνη της ανατολικής Μεσογείου διευρύνθηκαν οι συμπλοκές μεταξύ των ανταγωνιστών και συμμάχων καπιταλιστών. Πρόκειται για πηγές φυσικού αερίου και πετρελαίου που υπολογίζονται ότι θα καλύψουν τις ενεργειακές ανάγκες τουλάχιστον των χωρών της Ευρώπης για τις επόμενες δεκαετίες.

Στον βυθό της λεκάνης της Λεβαντίνης (που περιβάλλεται από την Κύπρο, την Αίγυπτο, το Ισραήλ, τη Γάζα της Παλαιστίνης, τον Λίβανο και τη Συρία) εντοπίζονται μεγάλα κοιτάσματα φυσικού αερίου και πετρελαίου, που εκτιμώνται στα επίπεδα των 1,7 δις. πετρελαίου και 122 τρις. κυβικά πόδια αερίου. Η πιθανότητα ύπαρξης ενεργειακών κοιτασμάτων εκτείνεται μέχρι το Δέλτα του Νείλου (Αίγυπτος) και τις ακτές της νοτιοανατολικής Τουρκίας. Το 2009-10 το Ισραήλ ανακάλυψε πηγές στην περιοχή Ταμάρ με 11 τρις. κυβικά πόδια φυσικού αερίου και 22 στην περιοχή Λεβιάθαν οι οποίες όχι μόνο καλύπτουν τις ενεργειακές ανάγκες της χώρας αλλά και έχει προχωρήσει και σε εξαγωγές. Το 2011 στην περιοχή Αφροδίτη της Κύπρου ανακαλύφθηκαν 8 τρις κυβικά πόδια φυσικού αερίου. Οι μεγαλύτερες πηγές βρέθηκαν στην περιοχή Ζοχρ της Αιγύπτου το 2015 που υπολογίζονται σε 30 τρις κυβικά πόδια φυσικού αερίου. Από τότε έχει αυξησει την παραγωγή σε βαθμό που την καθιστούν μια από τις μεγαλύτερες στη Βόρεια Αφρική και τη Μέση Ανατολή και μετατρέπεται σε καθοριστικό ενεργειακό κόμβο διαμετακόμισης από τη Μέση Ανατολή και Αφρική στην Ευρώπη. Στην εκμετάλλευση των κοιτασμάτων και στη διαμετακόμιση δραστηριοποιούνται εταιρείες των ΗΠΑ, της Ρωσίας, της Ιταλίας, της Νορβηγίας, της Ολλανδίας και της Γερμανίας.

Έτσι ξεκίνησε μια κούρσα για την κατοχύρωση Αποκλειστικών Οικονομικών Ζωνών την οποία συνοδεύει μια νέα κούρσα εξοπλισμών με όλο και πιο σύγχρονα

όπλα, με την Ελλάδα να είναι πρώτη στην Ευρωπαϊκή Ένωση και δεύτερη στο NATO μετά τις ΗΠΑ όσο αφορά τις δαπάνες για πόλεμο σχετικά με το ΑΕΠ της.

Τον Γενάρη 2019 ανακοινώθηκε επίσημα η ίδρυση με έδρα το Κάιρο, του Φόρουμ της Ανατολικής Μεσογείου μεταξύ Ελλάδας, Κύπρου, Ισραήλ και Αιγύπτου στο οποίο συμμετέχει επίσης η Ιταλία, η Ιορδανία και η Παλαιστινιακή Αρχή. Η συνεργασία μεταξύ αυτών των δυνάμεων δεν αφορά μόνο τις εξορύξεις και τους αγωγούς αλλά και τη στρατιωτική σύμπραξη στην περιοχή. Το Φόρουμ αυτό στηρίζουν επίσης τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα και η Σαουδική Αραβία καθώς και η Ουάσιγκτον η οποία τον Μάρτη 2019 σε συνάντηση αντιπροσώπων της Αθήνας, της Κύπρου και του Ισραήλ εκφράζει τη στήριξή της στην κατασκευή του αγωγού EastMed. Ο αγωγός αυτός θα μεταφέρει φυσικό αέριο από το Ισραήλ και την Αίγυπτο διαμέσου Κύπρου, Ελλάδας και Ιταλίας στην Ευρώπη.

Η απάντηση της Άγκυρας δεν άργησε να φανεί καθώς οι Τούρκοι καπιταλιστές και η κυβέρνησή τους, δεν θα έμεναν άπραγοι μπροστά στο μονοπώλιο στον έλεγχο του Αιγαίου και της Ανατολικής Μεσογείου που προσπαθεί να επιβάλει η ελληνική κυβέρνηση με τη διαμόρφωση των ανάλογων συμμαχιών. Τον Νοέμβρη 2019 μετά από συμφωνία με την αναγνωρισμένη από τον ΟΗΕ κυβέρνηση της

Λιβύης του Φαχέζ αλ Σάρατζ, καταθέτει επισήμως στον ΟΗΕ διμερή καθορισμό θαλάσσιας αποκλειστικής οικονομικής ζώνης.

Η ΑΟΖ Άγκυρας-Τρίπολης αμφισβητεί την ΑΟΖ που διακηρύττει η Αθήνα στο Καστελόριζο, την Κρήτη και την Κύπρο, φτάνει κοντά στη Ρόδο και την Κάρπαθο, και το πιο σημαντικό, μπλοκάρει τη διέλευση του αγωγού EastMed. Με συνοδεία πολεμικές φρεγάτες, η Άγκυρα ξεκίνησε δικές της εξορύξεις στη ζώνη γύρω από την Κύπρο και κοντά στην Κρήτη.

Η κυβέρνηση Μητσοτάκη προχώρησε στην απέλαση του πρέσβη της επίσημης κυβέρνησης της Λιβύης και έφερε άρον-άρον τον πολέμαρχο Χαφτάρ στην Αθήνα από την Λιβύη. Ο στρατάρχης Χαλίφα Χαφτάρ, είναι επικεφαλής του Εθνικού Στρατού της Λιβύης και αντιπρόσωπος μιας δεύτερης κυβέρνησης της χώρας με έδρα την ανατολική Λιβύη. Τάσσεται κατά της συμφωνίας Άγκυρας με την κυβέρνηση της Τρίπολης και σήμερα έχουν ξεκινήσει διαπραγματεύσεις για συμφωνία Λιβύης-Αθήνας για τη χάραξη ΑΟΖ με πρότυπο την συμφωνία Ελλάδας-Ιταλίας.

Το 2011 η Ουάσιγκτον και το NATO ανέτρεψαν και δολοφόνησαν τον πρόεδρο της Λιβύης Καντάφι. Έκτοτε μίνεται εκεί ένας πόλεμος μεταξύ διαφόρων αστικών δυνάμεων για τον έλεγχο της πλούσιας σε πετρέλαιο και φυσικό αέριο χώρα. Ο πόλεμος αυτός τροφοδοτείται από την επέμβαση διάφορων καπιταλιστικών δυνάμεων, μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα. Το επίσημο καθεστώς του Σάρατζ στην Τρίπολη προέρχεται από την Μουσουλμανική Αδελφότητα, στηρίζεται στρατιωτικά από την Άγκυρα και από ισλαμιστικές πολιτοφυλακές από τη Συρία, καθώς και από το Κατάρ και την Ιταλία. Από την άλλη πλευρά είναι ο Εθνικός Στρατός της Λιβύης του Χαφτάρ που ελέγχει μεγάλες εκτάσεις της χώρας και μάχεται το καθεστώς στην Τρίπολη. Τις δυνάμεις του Χαφτάρ στηρίζουν η Μόσχα με πάνω από 1.000 στρατιώτες, βομβαρδιστικά αεροπλάνα και άλλα στρατιωτικά μέσα, καθώς και από τα Αραβικά Εμιράτα, τη Σαουδική Αραβία, την Αίγυπτο και τη Γαλλία και από την Αθήνα. Η Ουάσιγκτον, προσπαθώντας να προωθήσει τα δικά της συμφέροντα στηρίζει το καθεστώς του Σάρατζ στην Τρίπολη αλλά ταυτοχρόνως διατηρεί επαφές με τον Χαφτάρ.

Η Λιβύη αποκαλύπτει για άλλη μια φορά πως δεν μπορεί να υπάρξει μια ενιαία πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τρία μέλη της, η Γαλλία, η Ελλάδα και η Ιταλία στηρίζουν αντιτιθέμενες δυνάμεις στον εμφύλιο πόλεμο εκεί καθώς η καθεμιά προωθεί τα δικά της συμφέροντα.

Καθώς τον Ιούλη οι εντάσεις μεταξύ Αθήνας και Άγκυρας είχαν φτάσει σε κρίσιμο σημείο, το Βερολίνο ανέλαβε την πρωτοβουλία για να κατευνάσει λίγο τα πνεύματα. Μια μέρα πριν ξεκινήσουν διαπραγματεύσεις αυτές τινάχθηκαν στον αέρα με την ξαφνική σύναψη συμφωνίας Ελλάδας Αιγύπτου στις 6 Αυγούστου. Έτσι ξεκίνησαν και πάλι οι σεισμικές γεωτρήσεις της Τουρκίας και σήμερα το Ορούτς Ρέις επιχειρεί κοντά στη Ρόδο και την Κάρπαθο στα διεθνή ύδατα και όχι στην ελληνική υφαλοκρηπίδα, όπως ισχυρίζονται τα ΜΜΕ ούτε στην τουρκική υφαλοκρηπίδα όπως ισχυρίζεται η Άγκυρα.

Τα συμφέροντα των Τούρκων καπιταλιστών δέχθηκαν ένα ισχυρό πλήγμα με την ανατροπή της κυβέρνησης της Μουσουλμανικής Αδελφότητας Μοχάμαντ Μόρσι από το υποστηριζόμενο από την Σαουδική Αραβία και τα Αραβικά Εμιράτα πραξικόπημα του στρατηγού Αμπντέλ Φάταχ ελ-Σίσι το 2013. Η Άγκυρα διατηρούσε στενές σχέσεις με το καθεστώς Μόρσι το οποίο στήριζε επίσης το Ιράν και το Κατάρ που βρίσκεται πολιτικά, οικονομικά και στρατιωτικά στο πλευρό της Τουρκίας. Ο Ερντογάν δεν αναγνωρίζει το καθεστώς ελ-Σίσι που στράφηκε προς την ανάπτυξη στενών σχέσεων με την Αθήνα.

Ένας από τους μύθους που διαδίδεται, κυρίως από πολιτικές δυνάμεις της Αριστεράς, είναι ότι η παγίωση των ΑΟΖ, η εκμετάλλευση των θαλάσσιων πόρων και η κατασκευή των αγωγών για την προώθηση του φυσικού αερίου στην Ευρώπη αφορά μόνο το ξένο ιμπεριαλιστικό κεφάλαιο, κυρίως η αμερικανική Exxon-Mobil, η γαλλική Τοτάλ και η ιταλική Ένι.

Πρώτα απ' όλα αποσιωπάτε το γεγονός ότι η Ελλάδα είναι μια σημαντική καπιταλιστική ενεργειακή δύναμη στην περιοχή των Βαλκανίων και την Ανατολική Μεσόγειο. Πρόκειται για τα ΕΛΠΕ και ΔΕΠΑ του Λάτση, τη Μότορ Οйл του Βαρδινογιάννη και την Ενερτζιάν των Ρήγα και Τοπούζογλου. Αυτές οι ελληνικές εταιρείες παίζουν σημαντικό ρόλο στην εξόρυξη, την παραγωγή, την απόσταξη και διανομή, και στην κατασκευή αγωγών.

Θα δώσουμε ένα παράδειγμα που δεν είναι τόσο γνωστό: Η Ρωσία είναι ο κύριος προμηθευτής ενέργειας της Ευρώπης σήμερα. Ο αγωγός EastMed που πρόκειται να φέρει το φυσικό αέριο από την ΑΟΖ του Ισραήλ αλλά και από τα παράλια της Γάζας και της Αιγύπτου και διαμέσου της Ελλάδας θα διοχετευτεί στην αγορά της Ευρώπης στηρίζεται από την Ουάσιγκτον και αποσκοπεί να πλήξει τα συμφέροντα των Ρώσων καπιταλιστών. Ο αγωγός αυτός κατασκευάζεται από μια κοινοπραξία 50-50% μεταξύ της ελληνικής εταιρείας ΔΕΠΑ και της Ιταλικής Έντισον. Όμως η Ενερτζιάν προχώρησε στην εξαγορά του τμήματος πετρελαίου και φυσικού αερίου

της Έντισον συνολικά για \$ένα δις και επενδύει \$2 δις στην Ανατολική Μεσόγειο. Η Έντισον έχει σημαντικές πηγές πετρελαίου και φυσικού αερίου στην Αίγυπτο, την Αλγερία, την Ιταλία και την Κροατία που θα περιέλθουν στα χέρια της Ενερτζιαν η οποία διατηρεί στενές σχέσεις με την κυβέρνηση του Ισραήλ. Η Ενερτζιαν δεν θα κατασκευάσει μόνο τον αγωγό EastMed μαζί με την ΔΕΠΑ αλλά θα το διοχετεύει με το φυσικό αέριο που εκμεταλλεύεται σε μια από τις μεγαλύτερες μονάδες παραγωγής που κατέχει και πουλά σήμερα στο Ισραήλ αλλά και από εκείνες που κατέχει στην Αίγυπτο. Σήμερα, η Ενερτζιαν συνεχίζει τις εξορύξεις στα παράλια του Ισραήλ και της Αιγύπτου και ανταγωνίζεται σκληρά με την Τοτάλ, την Ένι και την Exxon-Mobil για την αγορά της Κύπρου με μια προσφορά να μεταφέρει με αγωγό εκεί φυσικό αέριο από την μονάδα παραγωγής της Karish North στο Ισραήλ.

Αυτά λοιπόν τα ιμπεριαλιστικά συμφέροντα των Ελλήνων καπιταλιστών υπερασπίζεται και προωθεί η ελληνική κυβέρνηση και ετοιμάζεται μέχρι και για πόλεμο κατά της Τουρκίας.

Οι διενέξεις στην Ανατολική Μεσόγειο εξελίσσονται στο πλαίσιο μιας πρωτοφανούς παγκόσμιας οικονομικής και κοινωνικής κρίσης η οποία είχε ξεκινήσει πριν από αρκετά χρόνια αλλά εντάθηκε με την υγειονομική κρίση του κοροναϊού. Η καθεμία αστική τάξη προσπαθεί να αρπάξει όσο το δυνατό μεγαλύτερο κομμάτι της παγκόσμιας καπιταλιστικής αγοράς και να αντιστρέψει την πτωτική πορεία του μέσου ποσοστού των κερδών της.

Αντιμέτωποι με αυτή την κρίση του καπιταλισμού οι εργοδότες και οι κυβερνήσεις τους έχουν εντείνει τις επιθέσεις στους μισθούς, στις συνθήκες εργασίας και στα δικαιώματά μας. Φιλοπόλεμες εξωτερικές πολιτικές συμβαδίζουν με ολομέτωπες επιθέσεις στις εργαζόμενες τάξεις στο εσωτερικό των χωρών.

Από τη δική μας πλευρά, την πλευρά της τάξης των εργαζόμενων, μας είναι πιο εύκολο να κατανοήσουμε και να αναπτύξουμε μια δική μας ανεξάρτητη ταξική εσωτερική πολιτική μέσα από τις αντιστάσεις στους χώρους δουλειάς, απεργίες και άλλες εκδηλώσεις διαμαρτυρίας. Πρέπει όμως να αναπτύξουμε και μια δική μας ανεξάρτητη ταξική εξωτερική πολιτική.

Αυτό που χρειαζόμαστε πάνω από όλα είναι η ταξική ενότητα και η αλληλεγγύη εντός της χώρας και διεθνώς.

Σε αυτή την κατεύθυνση ήθελα να αναφέρω ένα παράδειγμα εργατικής εσωτερικής πολιτικής και ένα εξωτερικής πολιτικής: Πρώτο, πριν μερικές ημέρες

υπήρξε μια ρατσιστική επίθεση από ομάδα ακροδεξιών στο Τυμπάκι Ηρακλείου κατά Πακιστανών εργατών γης με μαχαίρια και μαγκούρες στα σπίτια και σε χώρο λατρείας τους. Το Συνδικάτο Γάλακτος, Τροφίμων και Ποτών σε Ανακοίνωση-Καταγγελία του εξηγεί ότι οι άνθρωποι του μόχθου, είτε μετανάστες είτε Έλληνες «έχουν τον ίδιο αντίπαλο. Τους μεγάλους επιχειρηματίες, τους τραπεζίτες και τις κυβερνήσεις τους. Αυτό τον αντίπαλο υπηρετούν οι φασιστικές αντιλήψεις, η μισαλλοδοξία, ο διαχωρισμός των εργατών με βάση το χρώμα του δέρματος, τη θρησκεία και τη γλώσσα» τους. Και μεταξύ άλλων απαιτεί τη «Νομιμοποίηση των μεταναστών που ζουν και εργάζονται στη χώρα μας», «Να υπογραφούν συμβάσεις εργασίας, αυξήσεις στα μεροκάματα ψίχουλα και ανθρώπινες συνθήκες εργασίας για όλους, Έλληνες και μετανάστες εργάτες. Κανείς εργαζόμενος με μισθό κάτω από 751ευρώ», και «Μέτρα προστασίας, συνθήκες υγείας και ασφάλειας στους χώρους δουλειάς».

Και το δεύτερο παράδειγμα, εργατικής εξωτερικής πολιτικής,

είναι μια από τις ομάδες μελών του Σωματίου της DHL στο χώρο δουλειάς στο αεροδρόμιο που στέλνει μήνυμα συμπαράστασής στον αγώνα των συναδέλφων μας στην Τουρκία. Ο αγώνας τους τελικά ήταν νικηφόρος εφόσον κέρδισαν την αναγνώριση του σωματίου τους και υπέγραψαν συλλογική σύμβαση.

Δεν έχουμε λοιπόν κανένα «εθνικό συμφέρον» να πολεμήσουμε και να χύσουμε το αίμα μας για τους αγωγούς, τις ΑΟΖ, το πετρέλαιο και το φυσικό αέριο του Βαρδινογιάννη, του Λάτση, ή του Ρήγα. Αντί για τους εξοπλισμούς και τις προετοιμασίες για πόλεμο, όλες οι πολιτικές οργανώσεις που έχουν αναφορά στο εργατικό κίνημα, τα συνδικάτα, τα κοινωνικά κινήματα, χρειάζεται να αναλάβουμε πρωτοβουλίες για κοινές δράσεις με τους συναδέλφους μας στην Τουρκία και στις άλλες χώρες της Μεσογείου, να ενώσουμε τις φωνές μας απαιτώντας να κλείσουν οι βάσεις του ΝΑΤΟ, να σταματήσουν οι πόλεμοι και οι ιμπεριαλιστικές επεμβάσεις από τη Συρία και το Ιράκ μέχρι την Υεμένη. Να πούμε όχι στις κυρώσεις κατά της Τουρκίας που θα πλήξουν πάνω από όλα τους εργαζόμενους. Να κλείσουν τα κέντρα κράτησης-κολαστήρια των προσφύγων και μεταναστών και να παλέψουμε για ανθρώπινες συνθήκες στέγασης, δουλειάς, ζωής για όλους και για όλες. Να μην ξεχνάμε επίσης ότι υπάρχουν κάποιοι πολίτες της Ελλάδας που θέλουν την ειρήνη περισσότερο από όλους, και αυτοί είναι οι τουρκόφωνοι πληθυσμοί της Θράκης που λόγω της εθνικής τους καταγωγής παρουσιάζονται τώρα ως «πέμπτη φάλαγγα».

Όχι αίμα για το πετρέλαιο και το φυσικό αέριο και για τα κέρδη της τάξης των εργοδοτών!